

İFTİXAR

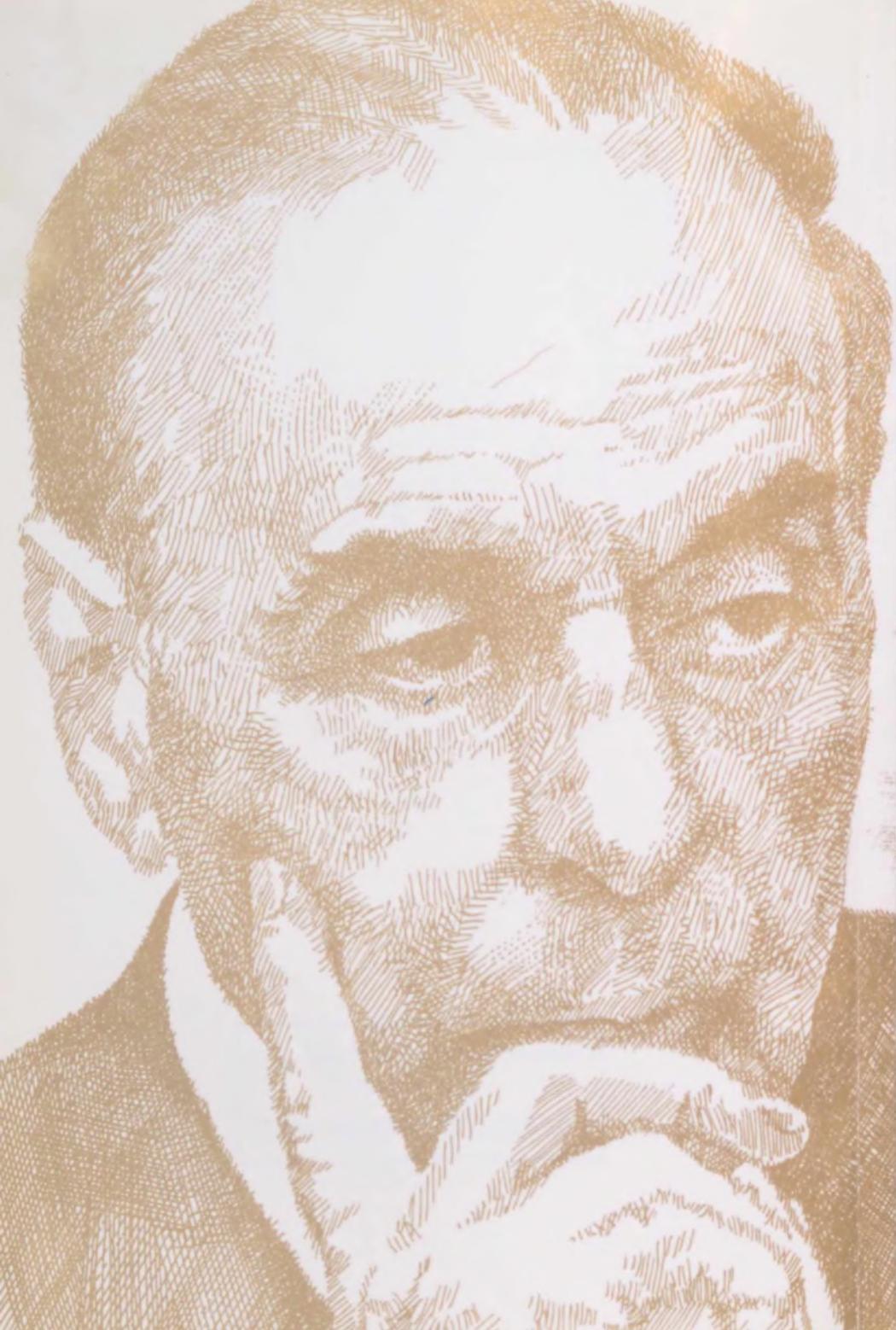
*İşıqlı,  
Nurlu  
Sabah...*

(ikihissəli publisistik,  
xronikal, mənzum dastan)

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin  
İşlər İdarəti  
**PRESİDENT KİTABXANASI**

«APOSTROFF»

BAKİ – 2013



AZƏRBAYCAN XALQININ ŞANLI ÖVLADI,  
MÜSTƏQİL AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİNİN  
MEMARI, ÇAĞDAŞ DÜNYANIN GÖRKƏMLİ  
SİYASI XADİMİ, ÜMUMMİLLİ LİDER  
HEYDƏR ƏLİRZA OĞLU ƏLİYEVİN  
ANADAN OLMASININ 90 İLLİK  
YUBİLEYİ MÜNASİBƏTİ İLƏ ƏZİZ  
XATİRƏSİNƏ İTHAF OLUNUR.



«HEYDƏR ƏLİYEV SİYASƏTİNİN  
UĞURLA HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ  
MÜSTƏQİLLİYİMİZİ MÖHKƏMLƏNDİRİR,  
DÖVLƏTÇİLİYİMİZİ QÜDRƏTLƏNDİRİR!»

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ  
İLHAM ƏLİYEV



«AZƏRBAYCANIN  
DÖVLƏT MÜSTƏQİLLİYİ  
ƏBƏDİDİR, DÖNMƏZDİR,  
SARSILMAZDIR!»

HEYDƏR ƏLİYEV



HƏR HANSI BİR XALQIN  
TARİXİNİ ONUN ARXİVLƏRİ,  
MUZEYLƏRİ, TARİX BOYU  
YARATDIĞI ƏSƏRLƏR  
ƏKS ETDİRİR.

HEYDƏR ƏLİYEV



# *İşıqlı, Nurlu Sabah...*

*(ikihissəli publisistik,  
xronikal, mənzum dastan)*



Baş məsləhətçi:  
İRŞAD ƏLİYEV

### İFTİXAR (İvtixar Fəhrat oğlu Piriyev)

#### P52 «İŞİQLI, NURLU SABAH...

(ikihissəli publisistik, xronikal, mənzum dastan)  
Bakı, «APOSTROFF», səh. 152.

ISBN 978-9952-404-29-6

B.e.e 3-cü minillikdən, Arattadan başlayan dövlətçilik tariximizin kəşməkəşli yolundan, bu tarixin şanlı səhifəsi olan müstəqillik dövrümüzün hərpa olunması prosesindən və bu prosesdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəsnə xidmətlərindən, Heydər Əliyev Fondunun işqli fəaliyyətindən və ölkənin birinci xanımı, fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın ölkə daxilində və ölkədən kənardır böyük vüsət alan xeyirxah əməllərindən, Azərbaycan xalqının Ümummilli Liderinin həyatından, onun insani cəhətlərindən və siyasi fəaliyyətindən, estafeti etibar etdiyi möhtərəm prezidentimizin istər daxili, istərsə da xarici siyasetinin günbəğün geniş istiqamətdə inkişaf edən uğurlarından bəhs edən bu mənzum əsər, ölkə başçısı, müasir Azərbaycanın qurucusu, zati-alılıri cənab İlham Əliyevin 50 illik yubileyi münasibətilə cənab İrşad Əliyevin təşəbbüsünə əsasən yazılmış, C. Cabbarlı adına İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının səhnəsində tamaşaçı hazırlanan və premyerası Beyləqan rayonunda açıq havada yaradılmış "Azərbaycan Dövlətçilik Tarixi Muzeyi"nin interyerində 29 dekabr 2012-ci il tarixində uğurla oynanılmışdır.

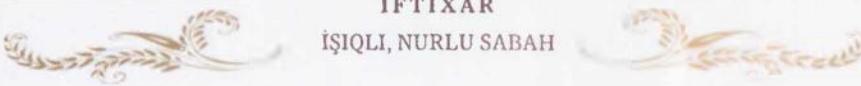
Kitab geniş oxucu kütlesi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

*Kitabın istifadəsi ilə bağlı bütün müstəsnə hüquqlar müəllifə məxsusdur.*

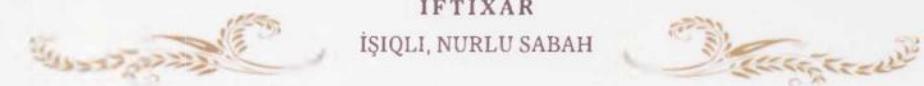
© İFTİXAR, 2013

### MÜƏLLİF SÖZÜ

"İşıqlı, nurlu sabah" mənzum pyesim yazılıana qədər ulu öndər Heydər Əliyev haqqında ilk dəfə qələmə aldığım "Böyük Turanın Himni" himn-poemam kitab şəklində çapdan çıxdı. O poemada ümummilli liderimizin həyatının müxtəlif məqamları tərənnüm olunurdu. Sonra həmin poema "Müstəqil Vətənin Memari" poeması ilə əvəzləndi. Bu poema on bir dilə tərcümə olunaraq üç kitab halında – azərbaycan və türk dilləri birinci kitab, rus, ingilis, alman, fransız, italyan, ispan dilləri ikinci kitab, ərəb, fars və ərəb əlifbası ilə azərbaycan dilində isə üçüncü kitab kimi çapa hazır vəziyyətə gətirildi. Kitab çapa getməmiş Azərbaycanın böyük ziyalısı və dövlət xadimi İrşad Əliyevin Beyləqan ra-

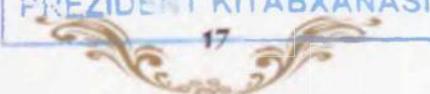


yonunda, açıq havada, daş abidələrlə yaratdığı "Dövlətçilik Tarixi Muzeyi"ndə Azərbaycanın 3-cü minillikdən-Arattadan bu günə-müstəqillik dövrümüzə qədərki bir tarixi əhatə edən daş kitabələr üzərinə həkk olunmuş salnaməni canlandıran misilsiz mənzərəni gördükdən və İrşad müəllimin "muzeydə görünən bu möhtəşəm tarixi sözün və teatr sənətinin dili ilə canlandırmaq əsl vətənpərvərlikdir, gedin, düşünün" sözlərindən sonra öncə böyük sevgi ilə "İşıqli, nurlu sabah" mənzum pyesi yarandı. Sonra bu pyes C.Cabarlı adına İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının kollektivinin böyük zəhməti bahasına gözəl səhnə əsərinə çevrildi və premyerası Beyləqan rayonunda, "Dövlətçilik Tarixi Muzeyi"ndə uğurla oynanıldı. İrşad müəllim burada ən mötəbər bir tamaşaçı kimi tamaşanı seyr edirdi. Mən kənardan onu izləyirdim. İrşad müəllimin yaratdığı bu misilsiz



muzeyin söz və teatr sənətinin arqanik vəhdətində özünü necə də həməhəng tapdığından aldığı həzzi sezirdim və bu mənim ruhuma rahatlıq enerjisi səpirdi. Çünkü həm yaranmış ümumi işin qənaətbəxşliyi, həm də həyata keçirilən xoşniyyətli məsələnin mahiyyətində dayanan ümummilli təəssübkeşlik mövqeyi ruhi rahatlığın laylay simfoniyası qədər alıdır.

Bu məsələdə İrşad müəllim üç böyük və müqəddəs işin həyata keçməsinin təminatçısı həddində özünə mövqə tutdu. Birincisi o, respublikamızda ilk dəfə dövlətimiz, xalqımız və dövlətçiliyimiz üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edən "Dövlətçilik Tarixi Muzeyi"ni yaratdı, ikincisi bu hadisənin ədəbi əsərə çevrilməsi üçün "İşıqli, nurlu sabah" adlı bir mənzum pyesin və səhnə əsərinin yaranmasının təşəbbuskarı oldu, üçüncüüsü isə xalqımızın, dövlətçiliyimizin,





*azərbaycançılıq məfkurəmizin monumental fenomeni ətrafinda birləşmələr, xalqımıza sədaqətlə xidmət etməkdə ulu öndər Heydər Əliyevin simasında onun polad tökümlü ide-yalarının gücündə və ölkə başçısının sağlam əməllərində aydınlanan işığın ətrafında birləşməyə səsləyən böyük bir çağırışın məntiqi həqiqətinin bir müqəddəs mətləb kimi təsir qüvvəsinə çevrilməsi istiqamətində idraka təsir etmək qüdrətinə nail oldu. Tamaşanın sonunda bir yumruq kimi birləşən xalqımızın ölkə başçısının açdığı yolla onunla bərabər gələcəyə doğru istiqamət alan kütləvi hərəkət mənzərəsi bütün deyilənlərin teatr ifadə vasitəsi ilə canlı tərənnümünü yaradırdı.*

*Fikrimcə hər iki əsərin – həm muzeyin, həm də “İşqli, nurlu sabah”ın ərsəyə gəlməsi Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi üçün, onun ən parlaq səhifələrindən olan ulu*



*öndər Heydər Əliyevin müstəqilliyimizin əldə olunmasında, onun qorunmasında və inkişaf edə bilməsində yaratdığı böyük siyasi yolun sarsılmaz bünövrəsinin təməlinin tərənnümü qismində daim irəliləyən, dünya birliyi ailəsində ən önəmli yerdə mövqe tuta bilən, müasir dünyamızın inkişaf dinamikasında öndə dayanan siyasi qələbələrimizin, əldə etdiyimiz iqtisadi, mədəni inkişafımızın incələnərək tərənnüm tablosuna çevrilməsi baxımından kifayət qədər mükəmməl və parlaq təsir qüvvəsinə malik bir sənət nümunəsi kimi ərsəyə gələn bir bədii əsərin meydana çıxa bilməsi üçün İrşad Əliyevin yaratdığı ruh yüksəkliyi xalqımızın gələcək həyatının təntənəsini qoruyub saxlaya bilməsi baxımından çox böyük xidmət nümunəsidir.*

*Irşad Əliyev bu gün Kürdəmir rayonunda da “Dövlətçilik Tarixi Muzeyi”nin yaranmasına start vermişdir. Bu-*





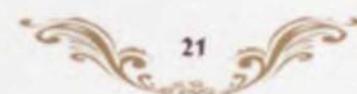
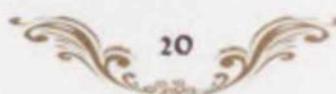
rada yaradılan muzeyin ərazisi daha geniş bir meydanı əhatə edir və daha yeni baxış bucağında özünü ifadə edə biləcək bir formada təqdim olunur.

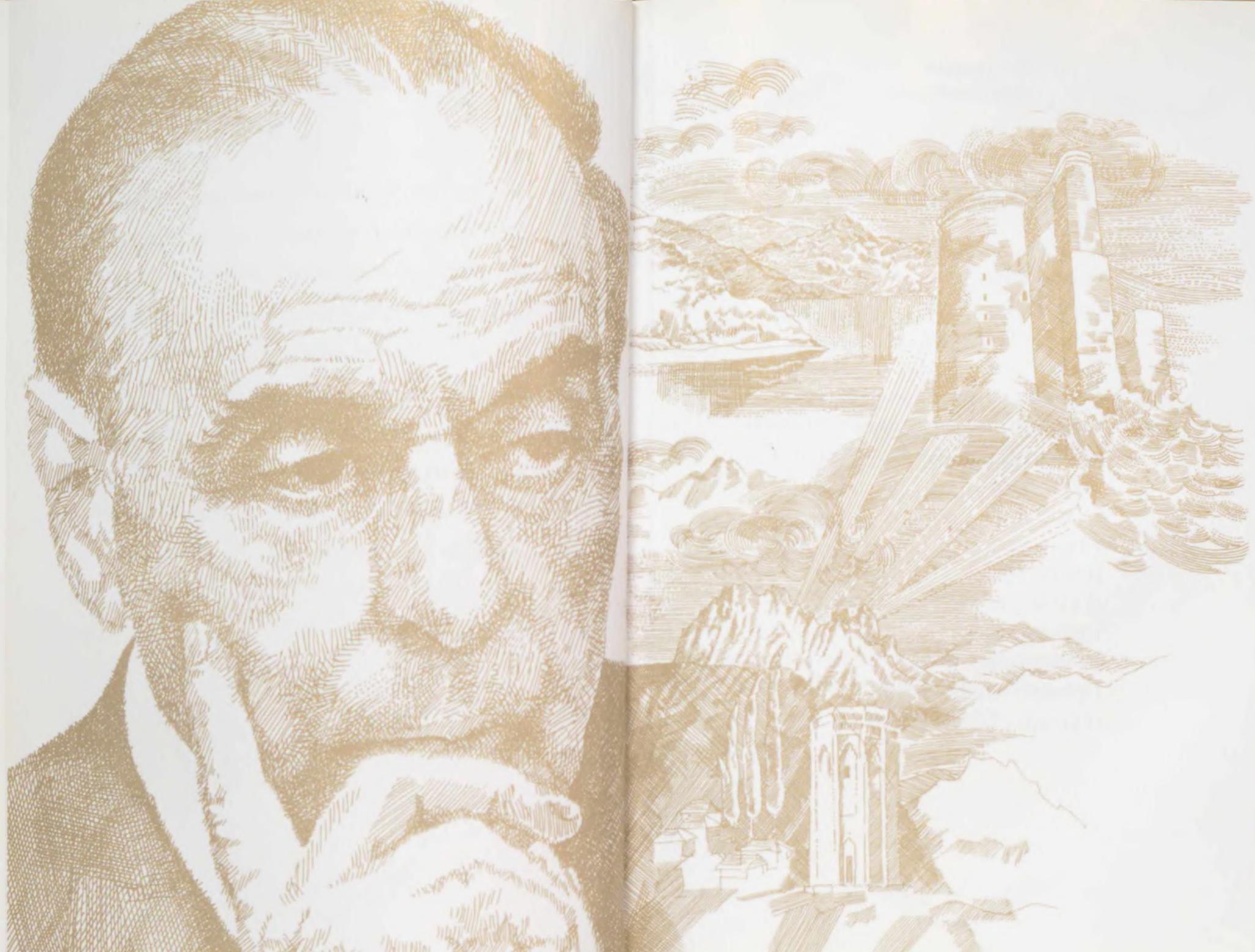
Biz “İşıqlı, nurlu sabah...” əsərinin tamaşasını, tamaşa əvvəlcədən ölkə başçısının əlli illiyi yubileyinə həsr olunduğu üçün 24 dekabr 2012-ci il tarixində Kürdəmir rayonunda da oynadıq. Bu dəfə tamaşa “Dövlətçilik Tarixi Muzeyi”nin tikintisi başa çatmadığı üçün “Qələbə” parkının interyerində oynanıldı. Dövlətçilik tariximizin qüdrətinin cövhərini ifadə edən və heç vaxt sarsılmayan qələbə əzmi-mizin məntiqinin tərənnümünü yaradan tamaşanın məzmunu bu rayonda inşasına başlanmış olan “Dövlətçilik Tarixi Muzeyi”nin məzmun vəhdəti ilə həmahəng olduğunu açıq-aydın diqtə edirdi.

Biz bu tamaşanı Bakı, Balakən, Sabirabad, İmişli, Cə-



lilabad tamaşaçıları qarşısında da oynamışaq və həqiqət namə qeyd etməliyəm ki, əsər nə qədər dövlətçilik tariximizi, onun şanlı səhifəsi olan müstəqillik dövrümüzü, Ulu Öndərin sarsılmaz fəaliyyətini, cənab Prezidentin işıq sürətli quruculuq işlərini, Heydər Əliyev Fondunun xeyirxahlıq missiyasını və ən başlıcası bütün bu işlərin kökündə xalqımızda qələbə əzmi yaratmaq missiyası dayanan fikri ehtiva edirsə, bir o qədər də dövlətçilik tariximizin aydın mənzərəsinin üzə çıxması üçün “Dövlətçilik Tarixi Muzeyi”nin bütün bölgələrdə yaradılmasının misli-bərabəri olmayan bir həmrəylik missiyasının dolğun hədd ala biləcəyinə böyük təkan yaratdığını təlqin edir.





## İŞTIRAKÇILAR:

Heydər Əliyev

Gənc Heydər Əliyev

Gənc Zərifə Əliyeva

İlham Əliyev

Mehriban Əliyeva

Tarix (gah meydanda, insanlar arasında görünür, gah da qeybdən səsi eşidilir).

Nurani Qoca

I Vətən oğlu

I Vətən qızı

II Vətən oğlu

II Vətən qızı

III Vətən oğlu

III Vətən qızı

I Çıraqlı – Aratta dövləti

II Çıraqlı – Lullubi dövləti

III Çıraqlı – Kutı dövləti

IV Çıraqlı – Manna dövləti

V Çıraqlı – Atropatena dövləti

VI Çıraqlı – Albaniya dövləti

VII Çıraqlı – Sasanilər və ərəb əsatiri

VIII Çıraqlı – Şirvanşahlar dövləti

IX Çıraqlı – Sacilər dövləti

X Çıraqlı – Salarilər dövləti

XI Çıraqlı – Şəddadilər dövləti

XII Çıraqlı – Rəvvadilər dövləti

*Hadisələr 20-ci əsrin axırları, 21-ci əsrin əvvəllərində,  
Azərbaycan adlı böyük bir ölkənin şimal qütbündə  
cərəyan edir.*

## BİRİNCİ HİSSƏ

Gözlərimiz önündə bir meydan canlanır. Meydanda budaqları qurumuş, lakin gövdəsində hələ də pöhrələr görünən nəhəng, yaşı bəlli olmayan və gövdəsi mağara kimi oyulmuş palid ağacı görünür. Həmin palid ağacının altında, meydanın ortasında odu sönmüş, külü sovrulmuş, kösövü qaralan bir ocaq var. Hava nisbətən qaranlıqdır. Qaranlıq havanı yalnız uzaq ulduzların buludların arxasından sezilən işartisi və Ayın zəif ışığı azacıq işıqlandırır. Hərdənbir eşidilən göy gurultusu və hərdənbir görünən bəmbəyaz şimşek parıltısı ulduzların və Ayın zəif ışığı içində nur kimi görünür. Bu parıltı altında meydanda qaralan ocaq çox miskin görünür. Göy gurultusunu eşidən insanlar, palid ağacının gövdəsindəki yuvadan çıxaraq, əllərində çıraq meydana toplaşmağa başlayırlar. Hardansa, Qobustan qayalarının - qaval daşın səsi ətrafa yayılır. İnsanlar qaval daşın ritmi al-

tında, ocağın dövrəsində əllerində çıraq Tanrıya sitayışla dualar söyləyir, çıraqlardan ocağa od salmağa çalışırlar. Qədim insanlar kimi rəqs edirlər. Qaval daşın ritmlərinin içində sıyrılıb meydana yayılan Soltan Hacıbəyovun "Karvan" simfonik muğamı qeybdən eşidilən Tarixin səsinə qarışır. Tarixin səsi meydandakı insanların qan yaddasını oyadır və insanlar öz tarixi keçmişlərini axtarmağa, onun həqiqətlərini aydınlatmağa başlayırlar.

### T a r i x

Tariximiz qədimdir,  
Uludur millətimiz!  
Bu tarixdən yarandı,  
Müstəqil dövlətimiz!

Tarixin səsi ətrafda əks-sədaya çevrilir. İnsanlar çıraqla Tarixin səsini axtarmağa başlayırlar. Nurani Qoca önə çıxır, ocağa yaxınlaşır. Ana Vətənə müraciətlə, insanları ətrafına səsləyir.

### Nurani Qoca

Əsrlərin o üzündən yol gələn,  
Aydın səma, açıq bəniz, ağ bulud,  
Şah vüqarım, iftixarım, fərəhim,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

Əlindəki çıraqı ocağa tutur. Ocaq çıraqın alovundan od almağa başlayır. Bunu görən insanlar Nurani Qocanın ətrafına toplanır, ocağa yaxınlaşır, əllərindəki çıraqı ocağa tutur və Nurani Qocanın çıraqından ocağa düşmüş odu daha da alovlandırmağa çalışırlar. Hər bir çıraq ocağa yaxınlaşdıqca, Çıraqlı insanlar hayqırır.

### I Çıraqlı

Aratta dövləti – b.e.ə. 3-cü minillik!

### II Çıraqlı

Lullubi dövləti – b.e.ə. 3-cü minillik!

### III Çıraqlı

Kuti dövləti – b.e.ə. 3-cü minillik!

### IV Çıraqlı

Manna dövləti – b.e.ə. 843 – 590-cı illər!

### V Çıraqlı

Atropatena dövləti – b.e.ə. 4-cü əsrin 20-ci, b.e.-nın 227-ci illəri!

## VI Çıraqlı

Albaniya dövləti – b.e.ə. 4-cü əsrin sonu,  
3-cü əsrin əvvəli – b.e.-nın 262 ili!

## VII Çıraqlı

Sasanilər və ərəb əsarəti – 3 – 9-cu əsrlər!

## VIII Çıraqlı

Şirvanşahlar dövləti – 861– 1538-ci illər!

## IX Çıraqlı

Sacilər dövləti – 879–941-ci illər!

## X Çıraqlı

Salarilər dövləti – 941– 981-ci illər!

## XI Çıraqlı

Şəddadilər dövləti – 971–1067-ci illər!

## XII Çıraqlı

Rəvvadilər dövləti – 981–1065-ci illər!

Çıraq-İnsanların hayqırtısını eşidən Vətən Oğulları və Vətən Qızları meydana axışmağa başlayırlar və hayqırtıya qoşulurlar.



### I Vətən Oğlu

Atabəylər dövləti – 1136 – 1225-ci illər!

### I Vətən Qızı

Qaraqoyunlu dövləti – 1410–1468-ci illər!

### II Vətən Oğlu

Ağqoyunlu dövləti – 1468–1501-ci illər!

### III Vətən Qızı

Səfəvilər dövləti – 1501–1736-ci illər!



### II Vətən Oğlu

Xanlıqlar dövrü – 18–19-cu əsrlər!

### III Vətən Qızı

Çar Rusiyasının tərkibində – 19–20-ci əsrlər!

### IV Vətən Oğlu

Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyəti –  
1918–1920-ci illər!

### IV Vətən Qızı

Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası –  
28 aprel 1920 –18 oktyabr 1991-ci illər!



## Nurani Qoca

Müstəqil Azərbaycan Respublikası – 1991-ci il!

Vətən Oğulları, Vətən Qızları və Çıraq-İnsanlar meydanda bir-birinin səsinə səs verərək, od saldıqları ocağın dövrəsində, Nurani Qocanın ətrafında bərqərar olurlar. Tarixin səsi ətrafa yayılır. Hamı Tarixin səsinə diqqət kəsilir.

## Tarix

Dövlətçilik tarixi  
Bizim eradan əvvəl  
Üçüncü minillikdən  
Yol alıb bizə gələn,  
Kəşməkəşlərdən keçən,  
Neçə qanlı savaşa  
Qeyrətlə sinə gərən,  
Sinəsi dəlik-dəlik,  
Sinəsi şırım-şırım.  
Sinəsi pölük-pölük,

Torpağı bölük-bölük,  
Qəhrəman, həm əzmlı  
Meydanda tək savaşan,  
Azərbaycan milləti,  
Sən heç vaxt unutma ki,  
Sənin bir vətənin var!  
Poladdan da düzümlü,  
Azərbaycan dövləti!  
Poladdan da düzümlü,  
Azərbaycan dövləti!

## I Vətən Oğlu

(yenicə alovlanmağa başlayan ocağa  
müraciət edir)

Hər qayanda, hər daşında izim var,  
Hər havanda, hər nəgməndə sözüm var,  
Hər obanda, ocağında közüm var,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!  
Meydandakılar bu müraciətə qosulurlar.

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**I Vətən Qızı**  
(ocağa müraciətlə)

Addım-addım, qarış-qarış daraldın,  
Zaman-zaman yarpaq kimi saraldın,  
Ovuc boyda torpaq kimi qaraldın,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**II Vətən Oğlu**

Qara bağda qara baxta qar yağdı,  
Qıy qopardı, qəm oxudu Qaryağdı,

Qan ağladım, gözlərimdən qor yağdı,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**II Vətən Qızı**

Sən babasan, mən neçə min qardaşam,  
Tarixinə həkk olunan yaddaşam,  
Qoyma məni yaddan çıxam, yadlaşam,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

## III Vətən Oğlu

Irəvanda, Borçalıda çapıldın,  
Qobustanda qayalara yapıldın,  
Mən Dərbənddən, sən Təbrizdən tapıldın,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

X o r

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

## III Vətən Qızı

Aramızdan Araz boyda çay axdı,  
Günəş batdı, ulduz söndü, ay axdı,  
Daha bəsdi, gör neçə qış, yay axdı,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

## X o r

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

Nurani Qoca

Sərvətinə tamah salan çox oldu,  
İgidlərin yaydan qopan ox oldu,  
Savaş yapdın, düşmənlərin yox oldu,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

X o r

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

Nurani Qoca

Ömür baha, Vətən ömürdən baha,  
Bir haraya sarılarəm silaha,

Bu savaşı qoyma qalsın sabaha,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

X o r

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

#### IV Vətən Oğlu

Bu tarixdə zaman adlı karvanam,  
Bu karvana yol göstərən sarvanam.  
Torpağında kəsiləsi qurbanam,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

X o r

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

#### IV Vətən Qızı

Yaraşaram tarix adlı yaşına,  
Gecə-gündüz dolanaram başına,  
Qurban ollam torpağına, daşına,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

X o r

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

#### I Vətən Oğlu

Tarixlərə həkk olundu ismimiz,  
Tarix oldu dövlətimiz, irsimiz.  
Yaxşı baxın bu tarixə indi siz,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**I Vətən Qızı**

Hələ mənim iti görən gözüm var,  
Biləyim var! Kürəyim var! Dizim var!  
Sən darıxma, dızlərimdə dözüm var,  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**II Vətən Oğlu**

Bir ahindan göyə çıxar göynərtim,  
Bir naləndən göyüm-göyüm göynərdim.

Heç bilmirəm, sən olmasan neynərdim?  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**II Vətən Qızı**

Bu torpaqda millətinlə min yaşa!  
Hikmətinlə, qüdrətinlə çıx başa!  
İmzani yaz hər qayaya, hər daşa!  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**III Vətən Oğlu**

Neçə kərə çinqıl kimi dağıldın,  
 Tənha qaldın, çapaladın, boğuldun,  
 Sən axırda dövlət kimi yiğildin,  
 Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**III Vətən Qızı**

Bu tarixdə xoş günümüz az oldu,  
 Günəş doğdu, qar əridi, yaz oldu,  
 Ruhumuzu oxşayan tar, saz oldu,  
 Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**IV Vətən Oğlu**

Bir gün bizim ağacımız göyərdi,  
 Bu gün üçün qəm çəkməyə dəyərdi,  
 Tanrı bizə al Günəşini göndərdi,  
 Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**X o r**

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**IV Vətən Qızı**

Bu millətin qan yaddası oyandı,  
 Yumalandı, bir yumruqda dayandı,

O yumruqda torpaq adlı od yandı!  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

## X o r

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

## N u r a n i Q o c a

Hər savaşdan sarsılmayan heyrətim,  
Damarımda coşan qanım, qeyrətim,  
Azərbaycan, misrim, cəngim, heyratım!  
Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

## X o r

Ana Vətən! Dədə Ocaq! Ata Yurd!

**N u r a n i Q o c a**  
(insanlara müraciətlə)

Azərbaycan -  
bu məmləkət mənim Atam, mənim Anam!  
Mən bu yurdun sinəsindən  
şimşek kimi doğulmuşam!  
Azərbaycan,  
səni candan, qandan sevən bir övladam,  
Mən daşınla, torpaqla,  
mən südünlə yoğrulmuşam.

Sürətlə palid ağacına tərəf gedir və oyuğa daxil olur.  
Göy gurultusu qopur, parlaq bir şimşek çaxır. Hər tərəf bəmbəyaz rəngə boyanır. Palid ağacının oyuğundan yeni doğulan uşaq səsi ətrafa yayılır. Meydandakı bütün insanlar uşaq səsinə diqqət kəsilir. Uşaq səsi yavaş-yavaş həzin bir musiqiyə, həzin musiqi isə getdikcə qəhrəmanlıq marşına çevirilir. Palid ağacının gövdəsindəki oyuqdan əlində çıraq tutmuş ucaboylu bir insan meydana tərəf gəlir. Yenidən dəli bir şimşek çaxır. Bütün aləm bəmbəyaz rəngə boyanır və şimşəyin işığında meydana tərəf gələn İnsanın Heydər Əli-

yev olduğu görünür. Şimşeyin bəmbəyaz işığı göylərdə donur və Yer üzü nura qərq olur. Gecə qaranlığının bağrını dələn şimşeyin nuru yavaş-yavaş Günəş işığına çevirilir. Heydər Əliyev meydandakı ocağa yaxınlaşır. Meydandakı insanlar əllərində çıraq Heydər Əliyevin dövrəsinə toplaşırlar.

### I Vətən Oğlu

(üzünü Heydər Əliyevə tutur və böyük ehtiramla)

Şimşək kimi doğuldun  
Naxçıvandan cahana.  
Tanrı nicat göndərdi  
Səni Azərbaycana

### I Vətən Qızı

Körpə ikən güc aldın,  
Sən Tanrının özündən.  
Tanrı ziyası ilə  
Nur ələndi gözündən.

### X o r

Bulaq kimi qaynadın,  
Axdın, dənizə döndün.  
Vətənin göylərində  
Günəş kimi göründün.

### I Çıraqlı

Gözlərini dünyaya  
Açanda, məgrur açdın.  
Adın dillərdə gəzdi,  
Eldən elə dolaşdı.

### T a r i x

Ömür bir yol başladı,  
Öz atını sürməyə.  
Tanrı tale göndərdi,  
Öz hökmünü verməyə.

## X o r

Bu yol hamar olmadı,  
Sel, daşqın oldu bu yol.  
Min cür qaranlıqlarla,  
Əzabla doldu bu yol.

## II Çıraqlı

Bu yol ağrıdan keçdi,  
Acıdan keçdi bu yol.  
Borandan, qardan keçdi,  
Tufandan keçdi bu yol.

## III Çıraqlı

Bu yolda dərd də oldu,  
Qəm də oldu bu yolda.  
Bu yolda zil də oldu,  
Bəm də oldu bu yolda.

## IV Çıraqlı

Bu yol hardan keçsə də,  
Şərəfli oldu bu yol.  
Bu yol uğurla doldu,  
Şöhrətli oldu bu yol.

## T a r i x

Bu yol haqqın yolu ydu,  
Ağrı-acı sovuşdu.  
Həqiqətin yolu ydu,  
Həqiqətə qovuşdu.

## V Çıraqlı

Yenilməz qala oldun,  
Darda yetdin haraya.  
Ağa qara demədin,  
Ağ demədin qaraya.

## VI Çıraqlı

Zülməti yara-yara  
İz açdın, öndə getdin.  
Yollara nur ələdin,  
Özün də nura yetdin.

## VII Çıraqlı

Ülvi əməllərinlə  
Şanlı tarix yaratdın.  
Siyasət meydanında,  
Ali zirvəyə çatdın.

## VIII Çıraqlı

Müqəddəs mətləb seçdin,  
Özünü oda atdın.  
Oddan-alovdan keçdin,  
Xalqın dadına çatdın.

## T a r i x

(meydana daxil olur. Qollarını geniş açıb  
meydanda var-gəl edərək təlaşla danışır)

Ölkə parçalanırdı –  
Şimal, cənub, şərq, qərb.  
Bir yandan talanırdı,  
Bir yandan da qanlı hərb.

Bu kiçik məmləkətdə  
Hərənin öz marağı.  
Xalqın haray səsinə  
Yetdi Heydər sorağı.

## II Vətən Oğlu

Xalqı xilas etməyə  
Vaxtında gəldi çatdı.  
Vətəndaş çarşıması  
Ağlın hökmüylə yatdı.

## X o r

Xalqı xilas etməyə  
Vaxtında gəldi çatdı.  
Vətəndaş çarşışması  
Ağlın hökmüylə yatdı.

## IX Çıraqlı

Heydər hər vətəndaşa  
Öz canından can verdi.  
Öz şərəfli ömrünü,  
Xalqına qurban verdi.

## X Çıraqlı

Hər əzaba qatlaşdı,  
Daim sülhə can atdı,  
Keçilməz sədlər aşdı,  
Milli dövlət yaratdı.

## II Vətən Qızı

Əsrin neft kontraktı  
Cəsarətdən doğuldu.  
Bakı, Tiflis və Ceyhan  
Müqəddəs amal oldu.

## XI Çıraqlı

Dünyanın diqqətini  
Bu torpağa cəmlədi.  
Bu müqəddəs amala  
Özü uğur dilədi.

## III Vətən Oğlu

Bakı, Tiflis, Ərzurum  
Tikilən qaz kəməri,  
Bakıdan Avropaya  
Mavi alov nəməri.

## XII Çıraqlı

Tarixi İpək yolu  
Yenidən yaradıldı.  
Bu da bir tarixdir ki,  
O yolu Heydər saldı.

### Tarix

Heydər Əliyev yolu  
Həqiqətin yoludur!  
Bu yol haqqın yoludur,  
Ədalətin yoludur!

## III Vətən Qızı

Hər tərəf onu sıxdı,  
Amma o sıxılmadı.  
Zülməti yardımçı çıxdı,  
Bir an da yıxılmadı!

## IV Vətən Oğlu

Zehni, ağlı, zəkası,  
Sel kimi aşdı-daşdı!  
Müdrik məntiqi ilə,  
Açılmaz düyün açdı!

### Vətən Qızı

Nadir siyasi ustad,  
Gərdişin sırrin duydu!  
İncə siyasət ilə,  
Dünyanı heyran qoydu!

## I Vətən Oğlu

Başda elm çələngi,  
Yolu sabaha doğru.  
Dühaların nəhəngi,  
Heydər Əlirza oğlu!

## III Çıraqlı

Ümummilli liderdir!  
Azadlıq bayrağıdır!  
Düşmənə sinə dağı,  
Dosta sülh çırığıdır!

## VI Çıraqlı

O, Heydər Əliyevdir!  
Xalqın imanı, dini!  
Xətainin nəvəsi!  
Böyük Turanın himni!

## IV Çıraqlı

Körpələrin sevinci,  
Məzəlumların hamisi,  
Müstəqil ölkəmizin,  
Qurucusu, banisi!

## VII Çıraqlı

Dədə Qorqud, Alpamış,  
Ədalət abidəsi,  
Milli ruh, milli barış –  
Elin Heydər Dədəsi.

## V Çıraqlı

Müstəqillik memarı,  
Firavan həyat qurdı!  
Vətən, torpaq, millət, xalq,  
Rəzalətdən qurtuldu!

## Xor

Dədə Qorqud, Alpamış,  
Ədalət abidəsi,  
Milli ruh, milli barış –  
Elin Heydər Dədəsi.

## VIII Çıraqlı

Türkün rəmzi nişanı,  
Manas, Orxon-Yenisey!  
O, Heydər Əliyevdir!  
Öyrəndikcə, öyrən hey!

## IX Çıraqlı

Şərqə doğan Günəşin,  
Şəfəqləri parlayır.  
Sönməz parlaqlığını,  
Bütün aləmə yayır!

## X Çıraqlı

O, Heydər Əliyevdir!  
Mənalı həyat görən!  
Müstəqil dövlət quran!  
Şərəfli ömür sürən!

## T a r i x

Heydər Əliyev yol! –  
Bu yol millət yoludur!  
Müstəqillik yoludur!  
Bu yol dövlət yoludur!  
Heydər Əliyev yol! –  
Bu yol millət yoludur!  
Müstəqillik yoludur!  
Bu yol dövlət yoludur!  
“Heydər – Xalq”dır, “Xalq – Heydər!”  
Müqəddəs kitabədir.  
Möhtəşəm, ulu rəhbər  
Əl çatmayan qübbədir.

## X o r

“Heydər – Xalq”dır, “Xalq – Heydər!”  
Müqəddəs kitabədir.  
Möhtəşəm, ulu rəhbər  
Əl çatmayan qübbədir.

Heydər Əliyev xalq kütləsinin içində məğrur-məğrur dayanaraq xalqın fikirlərini dinləyir. Dinlədikcə, xəyal onu ömrünün ən dəyərli anları hesab etdiyi Zərifə xanımla bərabər yaşadıqları illərin xoş-bəxt anlarına aparır. Həmin illər kino lenti kimi gözləri öündə canlanır.

### I Vətən Qızı

Könlündə eşq atəşi  
Fenomenə çevrildi.  
Mövqeyi aydın, qəti  
Sevildikcə sevildi.

### Heydər Əliyev

(Gənc Heydərlə Gənc Zərifə gözləri öündə canlanır. Onlar əl-ələ tutaraq xalq kütləsi ilə bərabər ocağın ətrafında dövrə vururlar. Öz-özünə, piçilti ilə xatırlayır)

Qadağalar qoydular  
Bir vaxt sevgidə mənə.  
Öz eşqimdən dönəmdim,  
Mən inad etdim yenə.

### II Vətən Oğlu

Bu, bir inad deyildi,  
Eşqə sədaqət idi!  
Fenomenə çevrilən,  
Ülvi məhəbbət idi!

**Gənc Zərifə Əliyeva**

Küçələrə su səpdim,  
Yar yolu toz olmasın.  
Yeni çiçəklər əkdir,  
Ətri heç vaxt solmasın!  
Gələndə “Heydər” dedim,  
Oxşadım uşaq kimi.  
Gedəndə “Heydər” dedim,  
Yola saldım şah kimi.

**T a r i x**

Çətində də Heydəri,  
Andı Zərifə xanım!.  
Öz şamının oduna,  
Yandı Zərifə xanım!.  
Bahar gəldi, yaz gəldi,  
Bağçalar bar gətirdi.  
Heydər - Zərifə eşqi,  
Yeni nübar gətirdi!

**Gənc Zərifə Əliyeva**

(bir an dayanır, Gənc Heydərdən ayrıılır,  
müdrik Heydər Əliyevə tərəf gelir və üzünü  
ona tutaraq fərəhlə söyləyir)

İki övlad böyüdüm,  
Vətənə, xalqa layiq!  
Hər biri bir nümunə,  
Hər biri ayıq-sayıq!

Heydər Əliyev vaxtilə Zərifə xanım üçün oxuduğu “Küçələrə su səpmişəm” xalq mahnısını zümrümə edir. O oxuduqca, Gənc Zərifə Əliyeva ilə Gənc Heydər Əliyev xalq kütləsinin arasına qarışır və görünməz olurlar. Heydər Əliyev bir müddət xəyaldan ayrıla bilmir.

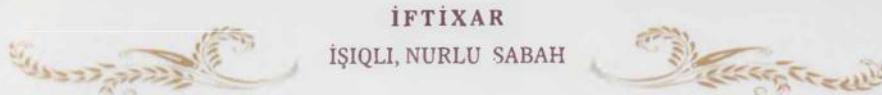
**II Vətən Qızı**

Dillərdə dastan oldu  
Heydər - Zərifə eşqi.  
Zirvəyə gedən yoldu  
Heydər - Zərifə eşqi.



### III Vətən Oğlu

Qüdrətli simfoniyadı,  
Heydər – Zərifə eşqi.  
Canlı harmoniyadı,  
Heydər – Zərifə eşqi.



Bir topa insan üçrəngli Azərbaycan bayrağı ilə Heydər Əliyevi dövrəyə alır. Meydandakı insanlar Heydər Əliyevin başı üzərində dalgalanan üçrəngli bayrağın altında, Heydər Əliyevin ətrafında sıx toplasırlar.

### III Vətən Qızı

Gələndə “Heydər!” dedi,  
Gəldi Zərifə xanım!  
Gedəndə “Heydər!” dedi,  
Getdi Zərifə xanım!

### IV Vətən Oğlu

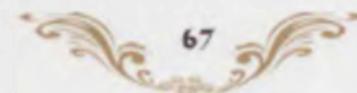
Göylərdə dalğalandı,  
Azərbaycan bayrağı!  
Bu bayraqdan od aldı,  
Ana yurdun çıraqı!

### Heydər Əliyev

Bu da bir ömür idi,  
Məhəbbətlə yaşandı.  
Sədaqətdən yoğruldu,  
Dəyanətlə daşındı.

### XI Çıraqlı

Meydanda dönməz, mətin,  
Səngərdə dəmir sipər.  
Siyasətdə yanılmaz,  
İti göz, sonsuz təpər.



**XII Çıraqlı**

Şərəfinə oxunur,  
Qəhrəmanlıq nəgməsi:  
“Xalq Heydərin səsidir!  
Heydər də xalqın səsi!”

**X o r**

“Xalq Heydərin səsidir!  
Heydər də, xalqın səsi!”

Xalq bu sözləri xorla, nəgmə kimi oxuyur.

**IV Vətən Qızı**

(üzünü xalqa tutur)

Əfsanəvi qəhrəman,  
Azadlıq yolu getdi.  
Tökülən qanı kəsdi,  
Səadətlər bəxş etdi.

**I Vətən Oğlu**

(Heydər Əliyevə xıtabən)

Möhtəşəm kürsülərdə,  
Cəsarətlə danışdın.  
Azərbaycan adıyla,  
Böyük sərhədlər aşdın.

**Heydər Əliyev**

Həmişə fəxr etmişəm,  
Mən azərbaycanlıyam!  
Bu gün də fəxr edirəm,  
Mən azərbaycanlıyam!

**I Vətən Qızı**

(Heydər Əliyevə xıtabən)

Həm sərkərdə, həm insan,  
Həm qılincsan, həm qələm.  
Hər sözün, hər söhbətin  
Ziya dolu bir aləm.

**II Vətən Oğlu***(xalqa xitabən)*

Üçrəngli bayraq kimi,  
Məğrur-məğrur canlanır.  
Təpədən dırnağadək  
Vətən eşqiylə yanır.

**II Vətən Qızı**

O, Heydər Əliyevdir!  
Əzaba sinə gərən.  
O, Heydər Əliyevdir,  
Ömrünü xalqa verən.

**Heydər Əliyev***(əyilərək bayraqı öpür. Ayağa qalxaraq  
məhəbbətlə xalqa səslənir)*

Ömrümün ilk anından  
Xalqımla yol gedirəm.

Ömrün qalanını da,  
Xalqıma bəxş edirəm!

**I Çıraqlı***(üzünü Heydər Əliyevə tutur)*

Bir an geri dönmədin  
Müqəddəs niyyətindən.  
Bir an ayrı qalmadın  
Sevimli millətindən.

**II Çıraqlı**

Şəninə nəgmə dedi  
Saz da, kaman da, tar da.  
Məlahətlə oxundu,  
Şur da, Rast da, Qatar da.

### III Vətən Oğlu

Tanrı şah əsərini,  
Yazanda “Heydər!” yazdı,  
“Müstəqil Azərbaycan!”-  
Onu da Heydər yazdı.

### Heydər Əliyev

(əlini xalq kütləsinin arasında dayanmış  
İlham Əliyevə tərəf uzadır. İlham Əliyev irəliyə  
yeriyir. Heydər Əliyev əlini İlham Əliyevin  
kürəyinə qoyur, xalqa xitabən)

Özümə inanantək,  
Mən ona inanıram!  
Buna tam əminəm ki,  
Müstəqillik uğrunda  
Mənim tutduğum yolu  
O davam etdirəcək!  
Dövlət üçün, xalq üçün,  
Vətən üçün mən sona  
Çatdırı bilmədiyim

Öz həllini gözləyən  
Müqəddəs mətləbləri  
Yerinə yetirəcək!  
Mənim müdrik millətim!  
Mənim qəhrəman xalqım!  
Sən ona etibar et!  
Sabaha İlhamla get!

### Xor

Mənim müdrik millətim!  
Mənim qəhrəman xalqım!  
Sən ona etibar et!  
Sabaha İlhamla get!

İlham Əliyev əyilərək Azərbaycan bayrağını  
öpür. Ayağa qalxaraq farağat dayanır, sağ əlini ürəyi-  
nin üstünə qoyaraq Azərbaycanın Himnini oxumağa  
başlayır. Hamı farağat dayanır, əlləri ürəklərinin  
üstündə, bir ağızdan Azərbaycanın Himnini oxuyur.

## X o r

Azərbaycan, Azərbaycan!  
Ey qəhrəman övladın şanlı

Vətəni!

Səndən ötrü can verməyə cümlə  
hazırız!

Səndən ötrü qan tökməyə cümlə  
qadiriz!

Üç rəngli bayraqınla məsud  
yaşa!

Minlərlə can qurban oldu!  
Sinən hərbə meydan oldu!  
Hüququndan keçən əsgər,  
Hərə bir qəhrəman oldu!

Sən olasan gülüstan,  
Sənə hər an can qurban!  
Sənə min bir məhəbbət  
Sinəmdə tutmuş məkan!

Namusunu hifz etməyə,  
Bayrağını yüksəltməyə,  
Cümlə gənclər müştəqdir!  
Şanlı Vətən! Şanlı Vətən!  
Azərbaycan! Azərbaycan!

Birinci hissənin sonu



**İKİNCİ HİSSƏ**

Azərbaycanda bahardır. Ən uca yerdə Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Meydan bayram əhval-ruhiyyəsi ilə bəzədilmişdir. İnsanlarda gözəl ovqat sezilir. Palid ağacının budaqlarında yamyaşıl tumurcuqlar göyərir. Meydanda böyük quruculuq işlərinin getdiyi aydınca görünür. Meydandakı ocaq məşəl kimi yanır.

**T a r i x**  
(*qeybdən səsi eşidiilir*)

Etibarlı, güvənli,  
Ləyaqətli, vicdanlı,  
Sədaqətli bir ələ  
Tapşırıldı estafet!..  
Bu bir ulu insanın  
Ürəyinin səsiydi!  
Könlünün diqtəsiydi!

Öz sevimli xalqına  
Müdrik tövsiyəsiydi!  
Elə ona görə də,  
Bu xalq inanır ona-  
İlham Heydər oğluna!

İnsanlar meydanın yuxarı hissəsində ucaldılmış Heydər Əliyevin abidəsi qarçısına toplaşıblar. Öncə ölkə prezidenti İlham Əliyev və ölkənin birinci xanımı Mehriban Əliyeva abidənin önünə əklil dəstələri qoysurlar. Sonra xalq kütləsi əklilqoymayı davam etdirir. Xalq Ulu Öndəri yad etdikcə, onun haqqında düşündüklərini dilə gətirirlər.

**III Vətən Qızı**

Müdrik insan, peygəmbər,  
Tanrısından güc aldı.  
Cahan boyu boy atdı,  
And yerinə ucaldı.

**IV Vətən Oğlu**

Əbədi yanmış çıraq,  
Ən ali insan oldu.  
Əfsanəvi qəhrəman,  
Tarixi dastan oldu.

**IV Vətən Qızı**

Gecə-gündüz çalışdı,  
Sinə gərdi çətinə.  
İşıqlı yol yaratdı,  
Xalqına, millətinə.

**III Çıraqlı**

Öz əliylə oyatdı,  
Xalqın qan yaddasını.  
Min il bundan sonrakın,  
Qoydu təməl daşını.

Onun parlaq ziyası  
Min-min ürəkdə yandı...

(o çıxış etdikcə, Tarixin səsi insanların  
ruhuna yayılmağa başlayır).

**Tarix**

Ruhu rahat, firavan,  
Qəlbi kövrək, qayğıkeş,  
Amalı düz, işıqlı,  
Əməli nur, mehriban,  
Ürəyi saf, xeyirxah,  
Məramı xoş, güləruz,  
Yolu aydın, ziyalı  
Əliyeva Mehriban-  
İnamlı arzuları  
Günbəgün aşib-dاشan  
O nur bənizli insan  
Səsimizi ucaltdı  
Mötəbər kürsülərə,  
İmzamızı daşıdı

Ən ali zirvələrə!  
Onun məhəbbətılə  
Mənəvi ruh oyandı,  
Milli-mənəvi dəyər  
Ön cərgədə dayandı.

### Mehraban Əliyeva

Heydər Əliyev Fondu  
Bu, bir zirvə, bir inci,  
Kimsəsiz hamisi,  
Körpələrin sevinci.

Alqışlarla qarşılanan bu çıkışdan sonra ölkə başçısı və ölkənin birinci xanımı xalqa qarışır. Onlar şəhərin küçələri ilə irəlilədikcə, insanlar bir-bir onlara qoşulur, birlikdə irəliyə doğru addımlamağa başlayırlar. Addımladıqca, xalq ölkəmizdə gedən yeni quruculuq prosesinin uğurlarını dilə gətirir. Beləliklə, uzun bir yolun işıqla dolu mənzilini gedən

xalq, ölkə prezidentinin arxasında böyük izdihama çəvrilir. İzdiham irəlilədikcə, Azərbaycan adlanan bu meydan anbaan nura qərq olur.

### VII Çıraqlı

And içib Kitaba, öpüb bayrağı,  
Sonsuz zirvələrə ucalan İnsan!  
Sənin gəlişinlə doğdu al səhər...  
Ən yeni bir tarix başladı cahan!

### I Vətən Oğlu

Vətən torpağına nur kimi saçdın!  
Sənin işığına büründü millət!  
Tarixdə Sən yeni səhifə açdın!  
Yenidən parladı qurulmuş dövlət!..

## I Vətən Qızı

Qürurun, vüqarın, möhtəşəmliyin,  
Xalqın şərəfinə şöhrət gətirdi!  
Ulu Öndərimiz Heydərdən sonra  
Səni bu millətə Tanrı yetirdi!

## VIII Çıraqlı

Tanrıdan aldığın nurla, işıqla  
Hər yandan görünür Sənin qüdrətin!  
Cahanda hamını heyran qoyubdur  
İncə ilmələnən mərd siyasətin!

## IX Çıraqlı

Bütün kainatı gəzdi sorağın,  
Şöhrətin ən uca zirvəyə çatdı!  
Göylərə yüksələn uca bayrağın  
Bizzət gələcəyə inam yaratdı!

## IV Çıraqlı

Tanrı yazan taleni,  
Şərəflə başa vurdı.  
Ürəklərdə, qəlblərdə,  
Böyük abidə qurdu.

## V Çıraqlı

Hələ sona yetməmiş  
Əməli, sözü qaldı.  
Tarixin yaddaşında,  
Silinməz izi qaldı.

## VI Çıraqlı

Günəş kimi parlayan,  
Amalları yaşayır.  
Vətənenin taleyini,  
Gələcəyə daşıyır.

## X o r

Müstəqil Vətənimiz,  
İşıqlı, nurlu sabah!  
Onu Heydər yaratdı!  
Sabaha İLHAMLA bax!

## İlham Əliyev

(xalqı salamlayır. Hamı ona diqqət kəsılır)

Mənim əziz millətim!  
Mənim sevimli xalqım!  
Qoy hər tərəf eşitsin,  
Hamı fikrimi bilsin! –  
Sizə böyük sevgim var!  
Sonsuz məhəbbətim var!  
Buna əmin olun ki,  
Mənə olan etimad  
Cavabsız qalmayacaq!  
Arzular solmayacaq!  
Haqsızlıq olmayacaq!

And içmişəm Kitaba,  
Mən öpmüşəm bayraqı.  
Sizə söz verirəm ki,  
Heydər Əliyev kimi  
Quracam, yaradacam.  
Hər sadə vətəndaşın  
Prezidenti olacam!

Xalqın sürəkli alqışları ilə qarşılanan bu çıxışdan sonra ölkə prezidenti və onun xanımı, ətrafa yayılan bayram ruhlu musiqi sədaları altında insanların içində qarışır.

## T a r i x

Yeni dövr başladı,  
Yeni Azərbaycanda!  
Bir canlanma yarandı,  
Hər tərəfdə, hər yanda!  
Yeni bir yol yaratdı,  
Yeni ruhlu insanlar!

Yeni ruhla verildi,  
 Bütün şanlı fermanlar!  
 Zirvələrə yaraşdı  
 Xalqın yeni imzası!  
 Yeni Azərbaycanın  
 Yeni ömür dünyası!  
 Yeni bir vüsət aldı,  
 Şəhərimiz, kəndimiz.  
 Yeni ruhla quruldu,  
 Bəşəri yolbəndimiz.

Ölkə prezidenti və ölkənin birinci xanımı, xalq  
 kütləsi ilə bərabər şəhərin küçələrini gəzərək, Heydər  
 Əliyev Fondunun qarçısına gəlirlər. Mehriban xanım  
 Əliyeva Fondun qarşısında qurulmuş kürsüyə qalxır.  
 Üzünü xalqa tutaraq səslənir.

## Mehriban Əliyeva

Heydər Əliyev Fondu  
 Min diləkdən yarandı.

## II Vətən Oğlu

Sənin təfəkkürün, ağlin, idrakin  
 Dostu sevindirdi, düşməni kəsdi!  
 Məğrur addımların sonsuz qürurla  
 Xoş günə can atdı, sülhə tələsdi!

## X Çıraqlı

Ucal, ucaldıqca, biz də ucalaq!  
 Millətlər içində izimiz qalsın!  
 Heydər Əliyevin bəxş elədiyi  
 Sönməz ilhamını xalq səndən alsın!

## Xor

Ucal, ucaldıqca, biz də ucalaq!  
 Millətlər içində izimiz qalsın!  
 Heydər Əliyevin bəxş elədiyi,  
 Sönməz ilhamını xalq səndən alsın!

**II Vətən Qızı**

(izdihamdağı insanların səsi getdikcə  
daha gur vüsət alır)

Ey möhtərəm Prezident!  
Ali Baş Komandanım!  
Cənab İlham Əliyev!  
Sən nurlu insanların  
Ziyasından yoğruldun!..  
Tanrısından güc alan,  
And yerinə ucalan,  
Mənalı həyat görən,  
Alnı açıq, üzü ağ,  
Şərəfli ömür sürən,  
Fenomenə çevrilən,  
Sevildikcə, sevilən  
Cüt qaynayan bulağın  
Şirin zümzüməsindən!..

**III Vətən Oğlu**

Arzusu, amalıyla  
Buludlara söykənən  
Əlçatmaz qübbələrə,  
Zirvələrə boy verən,  
Qoşa yüksələn dağın  
Məğrur əzəmətindən!..

**XI Çıraqlı**

Millət, Vətən yolunda  
Hər əzaba qatlaşan,  
Keçilməz sədlər aşan,  
Zülməti yarıb keçən,  
Haqqı nahaqdan seçən,  
Kimsəsizə, məzluma,  
Fağıra arxa duran,  
İşıqlı duyğuların  
Parlaq şölələrinin,  
Həqiqət hikmətinin  
Şanlı təntənəsindən!..

## XII Çıraqlı

Poladdan daha kəskin  
 Yenilməz cəsarətin,  
 Müzəffər dəyanətin,  
 Sarsılmaz sədaqətin,  
 Ən ülvi məhəbbətin  
 Təmiz, saf niyyətindən!..

## III Vətən Oızı

Azərbaycan Himninin,  
 Tökülən qanı kəsən  
 Qurtuluş məşəlinin,  
 Azadlıq yolu gedən,  
 Səadətlər bəxş edən  
 Üçrəngli bayrağının,  
 Cahan boyu boy atan  
 Məhəbbət Günəşinin  
 Nurlu şəfəqlərindən!..

## IV Vətən Oğlu

Təbiətə, insana  
 Uca Tanrıdan gələn  
 Ən müqəddəs hissələrin  
 Ali meyarlarının  
 Əfsanəvi bətnindən!..

## I Çıraqlı

Nyu-Yorkun, Bernin, Bonnun,  
 Parisin, Vaşingtonun,  
 Tokionun, Oslonun,  
 Afinanın, Londonun,  
 İstanbulun, Təbrizin,  
 Qahirənin, Tiflisin.

## II Çıraqlı

Romanın, Vatikanın,  
Berlinin, Ankaranın,  
Pekinin, Moskvanın,  
Vyananın, Tehranın.

## IV Vətən Qızı

Bir söz, bütün cahanın  
Sinəsiylə yol gedən,  
Sabaha meydan açan  
Əzmlı addımların,  
Dünyanı heyran qoyan  
Mətin dəyanətindən!..

## I Vətən Oğlu

Möhtəşəm salonlarda  
Ən ali kürsülərdən

Sülhə, səmimiyyətə,  
Haqqa və ədalətə,  
Düz yola, xoş niyyətə,  
Həqiqətə çağırən,  
Cahan boyu yayılan  
Haqq dolu gur səsindən,  
İşığından doğuldun!..

## III Çıraqlı

...İşığından doğuldun,  
Doğma Vətənimizin,  
Şərəfli xalqımızın,  
Əziz millətimizin  
Gələcəyə yollanan  
Kəşməkəşli yolunda.  
Torpaq, Vətən eşqiylə  
Çadırlarda yaşayan,  
Dözülməz dərd daşıyan,  
Sonuncu döyüşədək  
Əziyyətə qatlaşan,

Sənə ümid bəsləyən  
Milyonlarla insanın  
İnamlı gözlərində.

## IV Çıraqlı

Müstəqil ölkəmizin  
Sönməz həyat eşqilə  
Yenidən pərvazlanan,  
Günbəgün çıçəklənən,  
Qurulan, yaradılan  
Kəndində, şəhərində,  
Çölündə, çəmənində,  
Dağlarında, düzündə,  
Nağıllı nənələrin,  
Nurani babaların  
Bal ətirli sözündə.

## I Vətən Qızı

Elmin, mədəniyyətin,  
Təhsilin və idmanın,  
Səhiyyənin özündə.

## V Çıraqlı

Müasir memarlığın  
Üslubunda tikilən  
Minlərlə məktəblərə  
Qürurla ayaq ayan  
Körpələrin üzündə,  
Təpədən dırnağadək  
Ziya dolu, nur dolu  
İşıqlı sabah oldun!..

## VI Çıraqlı

İşıqlı sabahınla,  
 Sevgi, məhəbbətinlə  
 Ürəklərə, qəlblərə  
 Cığır açdın, yol açdın,  
 Parlaq şəfəqlərinlə  
 Sən könüllərə doldun!..

## II Vətən Oğlu

Sən könüllərə doldun,  
 Ümummilli Öndərin,  
 O qüdrətli memarın  
 Qurduğu, yaratdığı  
 Müstəqil ölkəmizdə  
 Sən özün memar oldun!

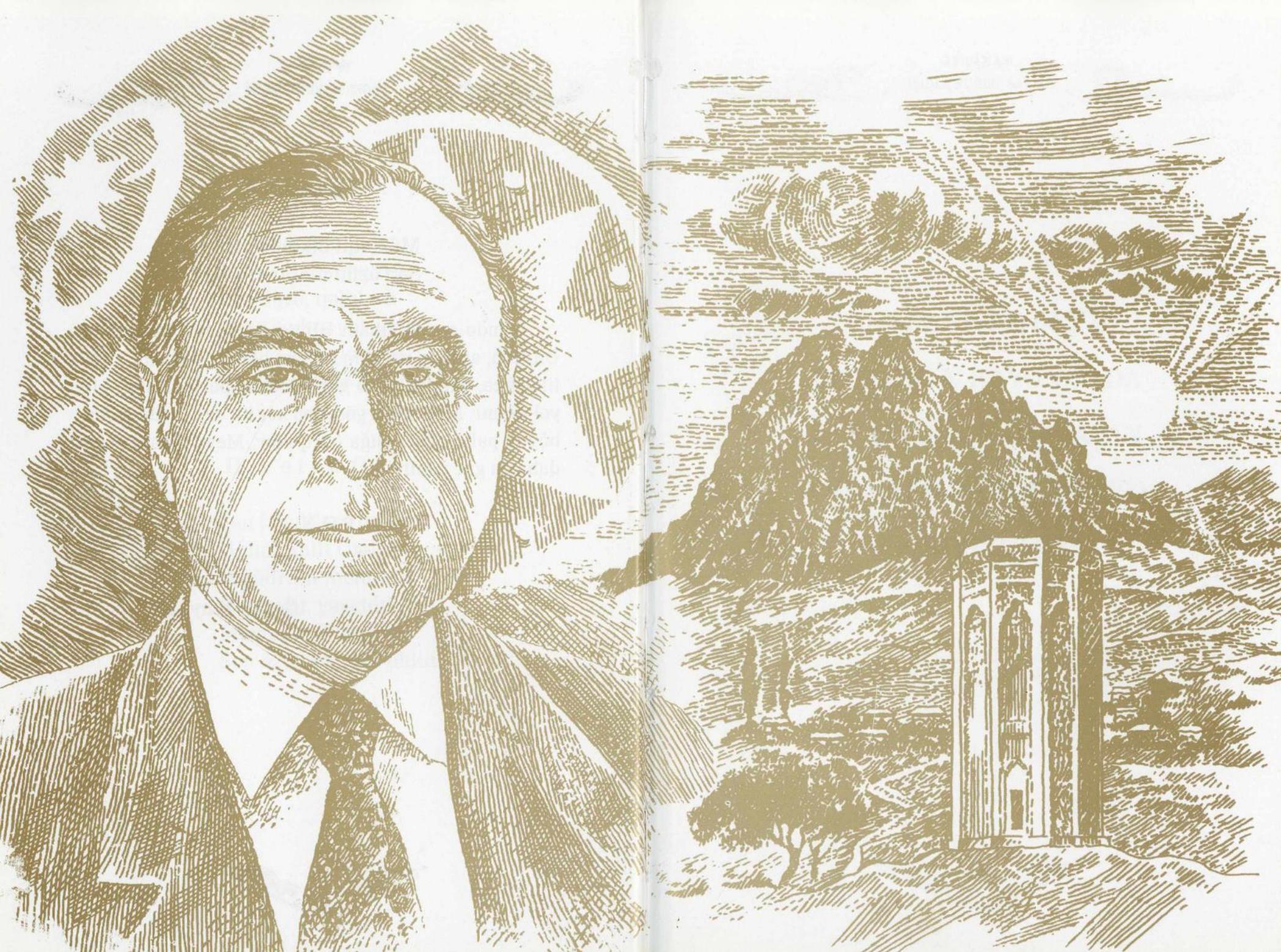
## X o r

Müstəqil ölkəmizdə  
 Sən özün memar oldun!

Öndə cənab İlham Əliyev və xanım Mehriban Əliyeva, arxada isə xalq kütləsi böyük izdihamla irəlilədikcə, qarşında sonu görünməyən parlaq, işıqlı bir yol uzanır. Meydanda görünən hər bir şey, o cümlədən böyük palid ağacı işığa qərq olur. Meydandakı ocaq daha da gur yanır.

## S O N .

Bakı - may, 2011-ci il.



İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



29 DEKABR 2011-Cİ İL.  
BEYLƏQAN RAYONUNDA  
KEÇİRİLƏN TAMAŞANIN  
PREMYERASINDAN FOTO  
GÖRÜNTÜLƏR





İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



106



107



**İFTİXAR**

İŞİQLI, NURLU SABAH



108

**İFTİXAR**

İŞİQLI, NURLU SABAH



109

İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



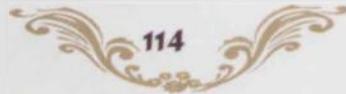
**İFTİXAR**

İŞİQLI, NURLU SABAH



**İFTİXAR**

İŞİQLI, NURLU SABAH







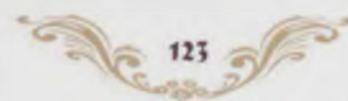
İFTİXAR  
İŞİQLI, NURLU SABAH



İFTİXAR  
İŞİQLI, NURLU SABAH







TAMAŞA KÜRDƏMİR  
RAYON SAKİNLƏRİ  
QARŞISINDA







İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



130

İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



131

**İFTİXAR**

İŞİQLI, NURLU SABAH



132

**İFTİXAR**

İŞİQLI, NURLU SABAH



133

İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



134

İFTİXAR

İŞİQLI, NURLU SABAH



135

**İFTİXAR**

İŞİQLI, NURLU SABAH



136

**İFTİXAR**

İŞİQLI, NURLU SABAH



137







YEKUN SÖZ: – “İŞİQLI, NURLU SABAH”  
MƏNZUM TARİXİ PYESİ BİR TARİXƏ  
ÇEVRİLDİ

5000 illik tariximizi, onun keşməkeşli dövrlərini, dövlətçilik uğrunda gedən mübarizələri, onun saxlanması, inkişaf etdirilməsində əsrlər boyu keçilən hadi-

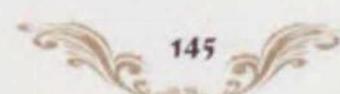


sələrdən son müstəqilliyimiz dövründəki dövlətimizin, Ulu Öndərimizin fəaliyyətini çox təzadlı dövrlə müqayisədə və müstəqilliyimizin ikinci mərhələsində Ulu Öndərimizin siyasetini ləyaqətlə həyata keçirən Prezidentimizin fəaliyyətini bu qədər yeni bir tərzdə təqdim etdikləri üçün C. Cabbarlı adına İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının kollektivinə və onun rəhbəri İvtixar Piriyevə öz dərin təşəkkürümü bildirirəm. Bu qədər hadisələri çox mənalı, məzmunlu, fəlsəfi mahiyəti ilə zəngin olan bir nəzmə, pyesə yerləşdirmək böyük bir istedadın məhsuludur.

Mən bunun üçün İvtixar müəllimə öz böyük təşəkkürümü, minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bu çox böyük bir hadisədir. Təsəvvür edirsiniz, sözün əsl mənasında bir il yarımdan əvvəl biz bu ideyanın ətrafında toplaşanda, yəni işləyəndə mən təklif eləmiş-



dim ki, bu 5000 illik tariximizi gəlin bir başqa mənada, bir başqa məzmunda ortaya çıxaraq, yəni teatrlaşdırıraq. İvtixar müəllim özünəməxsus təmkinlə getdi, sonra böyük bir mənzum əsərlə, çox böyük bir zəhmətin nəticəsi ilə geldi. Uzun müddət gecə-gündüz bu əsərin üzərində işlənildi. Bu gün tamaşa baxdıqdan sonra isə düzünü deyim ki, mən öz heyrətimi gizlədə bilmədim. Nə qədər möhtəşəm, nə qədər gözəl yazılıb, yaradılıb. İkinci bir tərəfdən də yaradıcı heyət bu hadisələri nə qədər gözəl əks etdirə bilib. Dekabr ayı olduqca yadda qalan unudulmaz hadisələrlə zəngindir. Birinci, Ulu Öndərimizin əbədiyyətə qovuşma tarixi... Amma, o getdisə də siyaseti qaldı, Azərbaycan qaldı, Müstəqil Azərbaycanın gələcəyi qaldı. Azərbaycanın gələcəyi həmişə Heydər Əliyevin o işıqlı yolu ilə, Ulu Öndərimizin qoyduğu yol ilə gedəcək. İkinci mühüm tarix - öz



dövrünün siyasetçilərinin arasında çox fərqli bir mövqeyi olan, böyük təfəkkür sahibi, fərqli praqmatik bir siyaset həyata keçirən İlham Əliyevin ad günüdür. Eyni zamanda bu iki dahi Azərbaycanın son dövründə başına gələn hadisələrdən çıxarılması üçün, Azərbaycan xalqının bütün imkanlarını hərəkətə gətirmək naminə çalışdı, azərbaycanlıların Həmrəylik Günüün təsis edilməsinin zəruriliyi ortaya çıxdı və o günü də yaratdılar.

Bu üç tarixi hadisənin hamısı bu əsərdə toplanıb. Əslində bu çox böyük bir xidmətdir. Bu xidmət Azərbaycana heç vaxt olmadığından indi daha çox lazımdır. Dünyada gedən hadisələrdə, dünyanın böyük dövlətlərinin həyata keçirdiyi siyaset meydanında Azərbaycan xalqı həmişə olduğundan daha mükəmməl, daha dəqiq bir yumruq kimi birləşməli, daha həmrəy olmalıdır. Bu

əsər Azərbaycanın keçmişini, onun bu gününü və gələcəyini çox aydın göstərir.

Bu bayramlar münasibətilə icazə verin sizin hamınızın adından, bütün Beyləqanlılar adından, cənab Prezidentimizi 50 yaşı münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edək, ona uzun ömür, can sağlığı arzulayaq. Bu gün göstərilən o işıqlı nurlu gələcəyə öz siyaseti ilə uğurla getsin, daha uzaqlara getsin, şübhəsiz ki, onun hər bir uğuru bizim hamımızın uğurudur, vətənimizin, xalqımızın, dövlətimizin uğurudur.

Eyni zamanda arzu edirəm ki, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günündə sizin hər biriniz millət üçün, dövlət üçün, xalq üçün daha böyük işlər görəsiniz, xalqımızın qarşısına vətənpərvər ruhlu, yüksək keyfiyyətli, başımızı uca edən yeni layihələrlə çıxasınız.

*Irşad Əliyev*



## MÜNDƏRİCAT

MÜƏLLİF SÖZÜ .....	15
Birinci hissə .....	26
İkinci hissə .....	78
29 DEKABR 2011-Cİ İL. BEYLƏQAN RAYONUNDА KEÇİRİLƏN TAMAŞANIN PREMYERASINDAN	
FOTO GÖRÜNTÜLƏR .....	103
TAMAŞA KÜRDƏMİR RAYON SAKİNLƏRİ	
QARŞISINDA .....	124
YEKUN SÖZ: - “İŞİQLI, NURLU SABAH”	
MƏNZUM TARİXİ PYESİ BİR TARİXƏ ÇEVRİLDİ .....	143

İFTİXAR  
(İvtixar Fəhrat oğlu Piriyev)

## «İŞİQLI, NURLU SABAH... (ikihissəli publisistik, xronikal, mənzum dastan)

RÖSSAM  
*Arif Hüseynov*  
(Xalq rəssamı)

XÜSUSİ REDAKTOR  
*Nəriman Ağayeva*  
(Sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru)

NƏŞRİYYAT REDAKTORU  
*Həqiqət Eldarova*

DİZAYN  
*Səbinə Məmmədova*

Çapa imzalanmış 17.04.2013,  
Format 60x90 1/16, fiz.ç.v. 9,5  
kağız təbaşirli N1,  
qarnitura Tayms,  
sifariş 17. Tiraj 1000 adəd.

Kitab  
«APOSTROFF»  
(Tel: 050-313-07-06 / 012-432-51-04  
E-mail: [akif0706@mail.ru](mailto:akif0706@mail.ru))  
nəşriyyatında nəşrə hazırlanmış  
və  
offset üsulu ilə çap olunmuşdur.  
AZ1122, Bakı, H. Zərdabi, 71A.